

ZÁCHRANNÁ POUŤ

Jeden muž, třicet tisíc psů a cesta poslední naděje
dlouhá milion mil

PETER ZHEUTLIN

Peter Zheutlin

ZÁCHRANNÁ POUŤ

RESCUE ROAD Copyright © 2015 by Peter Zheutlin
First published in English by Sourcebooks,
an imprint of Sourcebooks, Inc.
www.sourcebooks.com

*Všetchna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Překlad © Viktor Faktor, 2016
Obálka © Jiří Miňovský – ARBE, 2016
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2016

ISBN 978-80-7585-377-6 (pdf)

Peter Zheutlin

ZÁCHRANNÁ POUŤ

*Jeden muž, třicet tisíc psů a cesta
poslední naděje dlouhá milion mil*

Přeložil: Viktor Faktor

S láskou mému bratrovi Michaelovi.

ÚVOD

V roce 2012 došlo k pádu Berlínské zdi. Tak dobře, nebyla to Berlínská zeď, protože tu svoji si Němci zbourali v roce 1989. Hovořím o vlastní zdi nesouhlasu s tím, aby v rodině byl pes. Tato Berlínská zeď přežila konec studené války o více než dvacet let. Jakmile ale padla, hořel jsem pro psa jménem Albie.

Manželka Judy a synové Danny a Noah mě léta prosili, abych zvážil možnost pořídit si psa. Odbýval jsem je želvami, křečky, akvariijními rybičkami a nakonec korelou pojmenovanou Houdini, jejíž zaneřádnou klec jsem čistil každý týden po deset let, a které, jak jsem doufal, se nějak podaří dostat na svobodu. Po celou tu dobu jsem trval na tom, že doma nebude žádný pes. *Příliš práce. Přílišná odpovědnost. Se psem se nedá cestovat. Všude budou chlupy. Mám alergie. Budu v mrazivých únorových dnech vstávat za tmy a riskovat život a údy na zledovatělém povrchu, aby se pes vyvenčil. I kdyby to měl být dospělý pes, tak lituji, ale ne.* Použil jsem všechny možné výmluvy. Pak mně došly.

Teď už máme tři roky Albieho, žlutého míšence labradora. Stal se mojí životní láskou, mým nejlepším kamarádem a mohl bych přidat veškeré další otřepané fráze, na které bych přišel. Je mně jednašedesát a budeme spolu stárnout. Je pravděpodobné, že ho

přežiju, a už teď se děším dne, v němž se budeme muset rozloučit. Věřte mně, že když jsem slyšel lidi takto hovořit o jejich psech, myslel jsem si, že jsou trochu padlí na hlavu nebo mají potíže s vytvářením vztahů s jinými lidmi. Teď už to chápu. Naprosto. Byl jsem zcela nepřipravený na hluboké city k tomuto krásnému, důvěřivému a milujícímu tvorů.

Vím, že ke změně mého přístupu ke psům došlo onoho víkendu, kdy jsme si vzali na starost Reilly, fenu černého labradora našich nepřítomných přátel, kteří odcestovali. Reilly mě postrčila správným směrem, ale tehdy jsem ještě nebyl ochoten se vázat. Přibližně ve stejné době jeden kolega z kurzu jógy, který navštěvovala Judy, přivedl do kurzu svého psa Tige. Řekl Judy, že ji adoptoval prostřednictvím Labs4rescue, organizace z Connecticutu, která dodává rodinám ze Severu labradory z jižních útulků, v nichž často dochází k eutanaziím.¹ O Tige prohlásil, že to je rozhodně nejlepší pes, jakého kdy měl. Judy začala vyhledávat na internetu fotografie a videa psů, které byly dostupné na Labs4rescue, a vyplnila dokonce žádost o psa.

Když se poprvé zmínila o psovi ve spojení se záchranou, představil jsem si bernardýna se soudkem whisky na krku, jak chodí po Alpách a hledá lidi, kteří přežili lavinu. Byl jsem tehdy naprosto neznalý. Vysvětlila mně, že i mnoho jiných lidí má falešné představy o psech zachráněných z útulků. Tehdy jsem předpokládal, že se jedná o poškozené zboží s nepředvídatelným chováním, náchylné ke zdravotním problémům a možná i trochu nebezpečné. Od té doby jsem zjišťoval, že nic nemůže být dál od pravdy, ale v té době jsem měl o adopci psů z útulků pochybnosti.² Neuvědomoval jsem si rovněž, kolik nádherných, potřebných psů, zvláště na Jihu, si zaslouhuje najít domov.

Po několika týdnech jsem se s mým starším synem Dannym, kterému bylo tehdy jednadvacet, zúčastnil venkovního výcviku, který vedl náš kamarád a šéf Chris Schlesinger se svojí novou černou fenou labradora Sal, klidnou a jemnou. Trochu jsem mu záviděl, a to nejen proto, že Chris má na výcvik talent, o kterém se mně může jen zdát, ale hlavně kvůli jeho poutu se Sal. Pes ho zbožňoval a on jeho. Napadlo mě, jaká je to krása. Když jsem se

onoho večera vrátil domů, změnila se má zdrženlivost v odhodlání. „Pořid' me si psa,“ řekl jsem Judy.

Rychle jsme zjistili, že záchranářské hnutí je mnohem větší, než jsme si představovali – jakmile jsme se začali poptávat, získali jsme dojem, že každý, na koho jsme narazili, měl nějakého adoptovaného psa, a že se jejich umíst'ování do nových domovů odehrává převážně po internetu. Internet sehrál obrovskou roli v růstu hnutí na záchranu psů, zvláště při přemíst'ování tisíců zneužívaných, opuštěných a zanedbávaných psů z Jihu do trvalých domovů na Severu. (K tomu, proč právě z Jihu, se dostaneme později.) Webové stránky jako PetFinder.com, které používají mnohé skupiny, zabývající se záchranou psů, včetně Labs4rescue, jsou Match.com psího světa. Na těchto webových stránkách si mohou adopce nedočkavé rodiny prohlédnout fotografie nespočetných psů čekajících na trvalé domovy, přečíst si, co o nich říkají jejich dočasní pečovatelé, zjistit to málo, co se obvykle ví o jejich předchozích životech, a v některých případech shlédnout i krátké video jak se pes chová k lidem nebo jak aportuje míček.

A přesně toto jsme dělali, jakmile skončila naše studená válka kvůli psovi. Když Judy našla na internetu Albieho, domnívala se, že našla toho pravého psa: na krátkém videu měl oči plné citu, neustále vrtěl ohonem a zdálo se, že škemrá o lásku. Přiběhla s laptopem, abych se na něho také podíval. Mohlo mu být něco mezi dvěma a třemi roky, a byl nalezen u jedné okresní silnice ve střední Louisianě. Nyní se nacházel v tzv. high-kill shelter v Alexandrii v okrese Los Angeles, to znamená v útulku, v němž se u zvířat, které nenajdou náhradní domov, provádí eutanazie.

Zatrnulo mně u srdce, když jsem sledoval, jak Albie běží v omezeném oploceném prostoru porostlém trávou za míčkem a hrdě ho s vrtěním ocasu nese někomu, kdo je mimo záběr kamery. Dychtil po tom, aby někomu udělal radost, a zdálo se, že má milou povahu. Stačilo pouhých třicet vteřin, abych pojal sym-

patie k tomuto dva tisíce kilometrů vzdálenému milému tvoru. Přestože jsem věděl, že zavázat se k přijetí psa, kterého znám jen z videa (video záběry ukážou nepochybně psa jen v dobrém světle a nikoliv jeho špatné stránky), je riskantní, uchvátil mě na první pohled.

Okamžitě jsme s Judy poslali email koordinátorce adopcí z Labs4rescue Keri Bullock Tothové z Humane Society of Central Louisiana (která, jak se dozvíme v dalších kapitolách, je jednou ze skutečných, byť opomíjených hrdinek hnutí na záchranu zvířat) a položili jí v něm pár otázek, abychom se ujistili, že Albie je opravdu takový, jak se nám jevil na videu. „Má způsoby,“ odpověděla a potvrdila nám naše dojmy z něho. Po tomto ujištění jsme spustili proces, jehož součástí byla návštěva jedné dobrovolné pracovnice pro Labs4rescue u nás doma v Massachusetts, abychom ji přesvědčili, že jsme zodpovědné osoby. Uznávané skupiny zabývající se záchranou zvířat zacházejí při zajišťování úspěšných adopcí do značných podrobností. Někteří z těchto psů byli oběťmi nevýslovného zanedbávání nebo špatného zacházení, jiní měli prostě jen smůlu. Když umísťují nějakého psa, a nejedná se jen o dočasného pečovatele, aby ho dostaly na bezpečné místo, hledají vždy někoho, kdo mu poskytne stálý domov. Proto také pečlivě prověřují přizpůsobivost psů a připravují je na jejich nový život: vyhodnocují povahu, dělají vše pro to, aby se postaraly o jejich zdraví, aby psi měli veškerá potřebná očkování, a co je důležité, aby psi byli vykastrování a feny měly odstraněné vaječníky. Jakmile byly tyto předběžné záležitosti za námi, byl Albie náš. Jediným problémem bylo najít pro něho místo v transportech psů, v nichž je Labs4rescue posílá z Louisiany na Sever.

Čekání bylo nesnesitelné. Albie samozřejmě neměl ani tušení, že půjde někam jinam, nebo že už má milující rodinu, která na něho čeká. Každá minuta čekání na to, až mu budeme moci ukázat jeho nový domov, nám připadala dlouhá. Stále znovu jsme se dívali na třicetivteřinové video a naše náklonnost k němu po každém shlédnutí vzrostla. Po několika dnech jsme se konečně dozvěděli, že v týdenním transportu je jedno volné místo.

Většina lidí, kteří zachraňují psy, jako je Keri, by dokázala pro záchranu jediného psa pohnout nebem i zemí. Jela časně ráno přes dvě hodiny do Lafayette, LA na setkání s mužem jménem Greg Mahle, který vede organizaci Rescue Road Trips, a dostala Albieho do jeho nákladního auta. (Greg v té době nebral psy v Alexandrii, kde má Keri základnu). Když mně to Keri vyprávěla, připomínalo mně to operaci, v níž odlétal ze Saigonu poslední vrtulník těsně předtím, než celý Jižní Vietnam obsadila severovietnamská armáda. Mohl jsem ji jen obdivovat a být jí vděčný za mimořádné úsilí, které vyvinula, aby dostala našeho milovaného Albieho k nám.

Tehdy jsem ještě nevěděl o Gregovi ani o jeho přepravní službě Rescue Road Trips vůbec nic. Ve skutečnosti jsem neměl ani žádnou představu, co je „transport“ a jak vypadá. A už vůbec jsem neměl sebemenší tušení, jak Greg Mahle změní můj život. Věděl jsem jen, že Albie dorazí za tři dny, a bude muset strávit osmačtyřicet hodin v karanténě v jednom zařízení v poměrně vzdáleném menším městě, než si ho budeme moci vyzvednout.³

Jakmile se Judy dozvěděla, že Albie je bezpečně na cestě, začala sledovat průběh cesty na internetu. Greg dokumentuje každou svoji cestu na Facebooku, vkládá tam fotografie a krátké nové zprávy o tom, kde je a jak se daří psům. Následujícího dne vběhla do mé kanceláře a prudce položila svůj laptop na můj psací stůl. „Podívej se! Je tam Albie!“ vykřikla.

Na Gregových stránkách Rescue Road Trips na Facebooku byla fotka Albieho s červeným šátečkem kolem krku jak sedí s packou v Gregově rukách a s hlavou obrácenou na kameru. Pod fotkou napsal Greg tento komentář:

„Stres ze všeho začíná být přílišný. Musím ho trochu vydýchat. Albie z Labs4rescue navrhl, abychom se trochu prošli, že se pokusí, abych se uvolnil. Když jsme šli, řekl, že z něho musím být nadšený. Odpověděl jsem, že nadšený je nepochybně i on ze mě. Objali jsme se, posadili a chvíli si povídali. Poté navrhl, abychom

zase nasedli do náklad'áku, protože na nás na konci cesty čekají. A ani jeden z nás by nerad přijel pozdě.“

„Právě jsme přešli Masonovu a Dixonovu linii. Jsme na Severu. Doufám, že jste stejně rozrušeni jako my. Teď už to nebude dlouho trvat. Buďte připraveni! Čekání už máte skoro za sebou. Už jsme téměř doma.“

Vskutku nás to rozrušilo. Pes nebyl náš jen po právní stránce, ale na nás též záleželo, jak ho budeme mít rádi, jak ho budeme chránit a starat se o něho.

Jakmile čekání skončilo, Judy a Noah zajeli do zařízení poblíž Medfieldu v Massachusetts, kde byl Albie v karanténě, aby ho přivezli domů. Zdálo se jim, že nikdy předtím ještě v autě nejel. Nevěděl, jak do něho nastoupit a po celou cestu domů nervózně stál. Jakmile zastavili a otevřeli dveře, tak vyskočil, ale zjevně si neuvědomoval, že se dostal ke svým lidem do trvalého domova. Byl rozrušený a zmatený zároveň, pobíhal kolem ve zřejmé nejistotě, co bude následovat. Nezdálo se, že by se bál, jen se trochu choval jako neřízená raketa. Byli jsme pro něho cizí lidé a nevěděl, zda má s námi vejít do domu nebo zůstat na dvoře a očichat si to tam.

Dva týdny jsme nedokázali Albieho přimět, aby s námi šel večer nahoru do patra. Odvodili jsme si z toho, že nikdy nežil v domě se schodištěm, nicméně jsme o jeho předchozím životě nic nevěděli. Mohli jsme jen spekulovat. Spával pod kávovým stolkem v obývacím pokoji. Když konečně sebral odvalu a vyšel nahoru (dodnes nesešel po schodech do suterénu), spával týdny pod naší postelí. Cítil se nejjistěji pod nábytkem.

Pak došlo k náhlé změně. Má berlínská zeď sice padla, ale poslední červená čára zůstávala v platnosti: žádný pes nebude spát s námi v naší posteli. Ale jednoho večera jsem vyšel nahoru do ložnice, abych se uložil ke spánku a Albie byl schoulený v naší posteli s hlavou na polštáři. Nejistě se na mě podíval a snad očekával pokárání. Když jsme na sebe vzájemně hleděli, uvědomil

jsem si, že mně tím Albie naznačoval, že už se u nás plně zabydlel. Nastal čas, abych učinil další ústupek. Od té doby spí s námi.

Jak se svazek mezi námi upevňoval a Albie se stal nepostradatelnou a radostnou součástí našich životů, naučili jsme se mu natolik důvěřovat, že jsme ho pouštěli z vodítka v lesích podél řeky Charles a v Berkshires v západní část státu Massachusetts, kde jsme trávili spoustu času. V té době jsem začal pravidelně sledovat Grega na Facebooku. Bylo tam mnoho u srdce hřejivých příběhů, což byl vítaný odpočinek od záplavy děsivých zpráv, kterými nás každý den bombardují. Jeden mě obzvláště upoutal: „Stejně jako nechávám za sebou kilometry, nechávám za sebou i špatné vzpomínky,“ napsal Greg. „Životy v zanedbávání, týrání, nemocech, útulcích s eutanazií, hladovění a nevýslovných krutostech. Jsou to vyvrženci. To vše je pryč. Byli nechtění, nemilovaní a umírající. Ale teď dostávají druhou šanci. Čeká je příslib lásky, rodina, kterou budou moci pokládat za svou a teplý pelíšek na spaní. Někteří z nich mají v očích očekávání. Jiní mají oči plné naděje a někteří je dokonce mají plné snů. Na obzoru je jejich den předání a stálá rodina. Je to nový začátek. Už nikdy nebudou nemilovaní a nechtění.“

Když jsem si to přečetl, došel jsem k závěru, že bych se o Gregu Mahleovi chtěl dozvědět víc. Jsou to myšlenky muže, pomyslel jsem si, který našel hluboké uspokojení, jaké se většinou lidem celý život vyhýbá. Zdálo se, že se narodil pro práci, kterou dělá. Všichni bychom měli vykonávat tak smysluplnou práci.

Chtěl jsem se ale rovněž dozvědět víc o Albiem. Za tu krátkou dobu, kterou byl u nás, nám způsobil spoustu radosti a já chtěl zjistit, jak se pes, nalezený u silnice v Louisianě, mohl stát milovaným členem naší rodiny. Věděl jsem přitom, že to jsou otázky, na které možná nikdy nedokážu najít odpověď: S kým žil a proč ho nechali odejít? Nebo utekl sám a zanechal nějakou ubohou rodinu v nejistotě o jeho osudu? Jak dlouho byl sám? Jak vůbec dokázal přežít?

Zároveň jsem se domníval, že kdybych na tyto otázky dokázal odpovědět, pomohlo by mně to nejen pochopit Albieho těžký

osud, ale i osudy nesčetných dalších milých psů, kteří nemají domov. Odkud jsou všichni ti psi, které Greg přiváží na Sever? Proč tolik psů z Jihu potřebuje domov, víc než psů z jiných částí země? Kdo prochází ulicemi a útulky a zachraňuje jim život? Co je to za lidi, kteří podávají ruce a srdce Albiemu a tisícům jiných jako je on, aby je dostali z míst jako je střední Louisiana, Texas či Mississippi, do domovů vzdálených přes dvanáct set mil? A proč se o ně stará tolik lidí na úkor jejich manželství, osobních vztahů a finančních prostředků, a pomáhají je zachránit?

Jsou to otázky, které mě hnaly k tomu, abych se dozvěděl víc o Gregovi a hnutí na ochranu psů, a nakonec i k napsání této knihy. Chtěl jsem nejen vrhnout světlo na těžký osud těchto psů, kteří jsou týráni, zanedbávání nebo opouštění, ale oslavit i opomíjené hrdiny, kteří je zachraňují, a rodiny, které těmto psům dávají druhou šanci. Byl zde jeden muž, o kterém jsem věděl, že by mně mohl pomoci najít odpovědi na otázky, které jsem měl: Greg Mahle.

Proto jsem v průběhu následujícího roku absolvoval s Gregem několik cest se zachráněnými psy. Najeli jsme zhruba sedm tisíc mil, čistil jsem klece, venčil a utěšoval psy a v noci spal se střídavými úspěchy na podlaze návěsu. Když mně Greg nabídl, že mohu jet s ním, neváhal jsem ani vteřinu. Ale i kdybych na to nehodlal přistoupit, Greg by na tom trval, protože to byl jediný způsob, jak pochopit jeho život, práci a vše, co je potřeba k záchraně nějakého psa. Než se mně mohl začít svěřovat se svými životními příběhy, potřeboval si vyzkoušet mé odhodlání a ujistit se, že na to stačím.

Strávil jsem rovněž nějaký čas ve čtyřech komunitách, z nichž pocházeli mnozí psi, které Greg přepravoval, seznámil se s některými lidmi, kteří psy zachraňují, pečovateli, veterináři a dobrovolníky, kteří umožňovali každou Gregovu záchrannou cestu. Když jsem procházel různými částmi měst, jako například zanedbanou a chudinskou čtvrtí Fifth Ward v Houstonu, viděl jsem tisíce vychrtlých psů, prašivých a plných vši, kteří hledali něco k jídlu, trpěli a často umírali v příkopech plných suti, před prkny zatlučenými domy a pod koly rychle jedoucích aut. Chodil jsem

těž do útulků, v nichž čekali psi jako Albie na někoho, komu se zalíbí a adoptuje je. Byly to útulky, v kterých usmrtí osmdesát až devadesát procent psů, přestože jsou zdraví a mají mírnou povahu, protože jsou přeplněné a postrádají finanční prostředky.

„Lidé si myslí, jak je to úchvatné,“ prohlásil Greg, „když si mohu hrát celý den se štěňaty.“ Ale po týdnu na silnicích si uvědomíte, jak je tato práce namáhavá, únavná, stresující, vyčerpávající, špinavá, zapáchající a náročná. Musíte si zvyknout, že máte umazanou košili od psích hovínek a že vám zápachem šedesáti až osmdesáti psů nasáknou šaty. Není to jen o tom, že musíte každý druhý týden ujet přes čtyři tisíce mil, ale musíte se i starat o psy. To si žádá pro věc skutečně zapálenou osobu. Chcete-li se stát řidičem kamiónu a vozit lahvovanou vodu nebo autosoučástky, pak to budete mít o moc snazší. A Greg to dělá za menší příjem, než je minimální plat.

Greg vám ale navzdory nekonečným kilometrům, stresu a fyzické a špinavé práci řekne, že má při záchraně psů nejlepší práci. Každý druhý týden doručí skupinu šťastných psů do rukou čekajících rodin a vidí na vlastní oči výjevy plné štěstí.

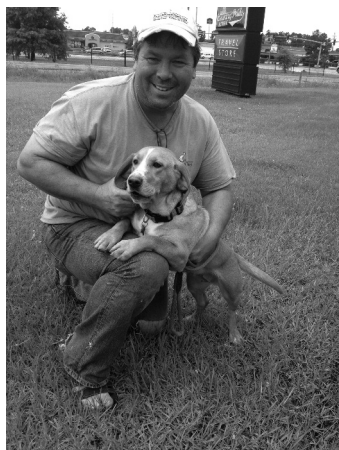
Kromě Grega jsou zde ještě nesčetní další lidé, kteří tyto výjevy umožňují, a s nimiž se seznámíte na následujících stránkách. Právě oni proměňují zoufalství v naději a poskytují psům první nebo druhou šanci k lásce. Nemusí být nikdy svědky předávání psů, ale udržují Grega v pohybu. Procházejí útulky, v kterých dochází k častým eutanaziím, dívají se do smutných očí psů, kteří byli zanedbáváni, opuštěni a týráni, zachrání jich tolik, kolik je možné, a v noci nespí, protože je straší ti, které zachránit nedokázali. Utrácejí desetitisíce a v některých případech i statisíce dolarů z vlastních kapes, aby psi byli zdraví a připravení k adopci, a někdy se o jejich uzdravení starají sami. Často obětují čas na úkor manželství nebo vztahů, a to už tak dlouho, že si nedokážou vzpomenout na jediný den volna. Bez nich by neexistoval žádný Greg Mahle, aby dojížděl na hluboký Jih, naložil tam osmdesát nejšťastnějších psů na světě a odvezl je do bezpečí. Bez nich by nedocházelo k radostným výjevům v New Jersey, New Yorku, Connecticutu a dalších státech, v nichž rodiny

čekají na Gregův velký bílý kamion a těší se na první pohled na kdysi zapomenutého psa, kterého přivítají ve svém domově.

Pro tyto psy, jejichž dlouhá cesta začala již předtím, než byli naloženi do Gregova návěsu, to díky těmto lidem znamená trvalou změnu okamžikem, kdy Greg odsune zadní dveře, vezme je do náručí a předá je nové, milující rodině. Je to proto i jejich příběh.

1

NEJLEPŠÍ PŘÍTEL PSA

Jedné zimní noci v roce 2005 Gregu Mahlemu poté, co zavřel poslední z pěti rodinných restaurací a vrátil se do Mt. Perry v Ohiu, kde žil se svojí matkou, zavolala sestra Cathy, zakladatelka Labs4rescue.

Jakási dobrovolnice převážela z Jihu v dodávce pár psů a ocitla se na pokraji vyčerpání. Zastavila na krajnici mezistátní dálnice. Cathy z toho byla zoufalá a požádala Grega, jestli by nepomohl dobrovolnici a psům.

Protože měl psy rád od dětství, ochotně svolil a odvezl je po celonoční jízdě do Connecticutu.

„Bylo to děsné,“ řekl mně Greg, když jsem za ním přijel do Zanesvillu v Ohiu, kde nyní žije s manželkou Adellou, abych mu dělal společníka na jedné z jeho cest. „V dodávce byla jen jedna žena s několika psy a hrozně to v ní páchlo.“ Trend přepravy většího množství zachráněných psů z Jihu teprve začínal. Byl to jev, který se zrychloval zároveň s tím, jak si Američané začali uvědomovat problém přemnožení psů na Jihu a začali zprostředkovávat adopci psů v rodinách. „Lidé je odtamtud začali odvážet,“

dodal. „Převáželi je v otevřených návěsech na koně, v přeplněných automobilech a podobně.“

Greg učinil na této cestě dva objevy. Zaprvé, že potřeba převozu zachráněných psů je daleko větší, než dosavadní možnosti, a za druhé, že by se měl přesun psů na Sever provádět profesionálně a systematicky, nikoliv jen od případu k případu. Začal s občasnými cestami s dodávkou, aby pomohl sestře a pár psům, a záhy ho to zaujalo. Brzy začal najímat řidiče a dodávky, jeden skříňový náklad'ák a dokonce i malý náklad'ák s přívěsem. Trávil na silnicích tři týdny z každého měsíce. Netrvalo však dlouho a začala mu vadit práce s řidiči a ponechávání psů v péči jiných osob. Chtěl být u toho a zlepšit podmínky převozu psů.

„Když jsem začínal, byl jsem jen chlap s dodávkou, který převážel psy,“ řekl. „Od té doby se jejich převoz zprofesionalizoval.“

To mu ale rovněž poskytlo nečekanou příležitost. „Než jsme začali s Adellou chodit, chystal jsem se žít s matkou a sekát jen trávu,“ vzpomínal Greg. „Jakmile jsme začali žít s Adellou, potřeboval jsem něco dělat a věděl jsem, že raději budu vítat lidi u vchodu do Wal-Martu, než se vrátit k práci v pohostinství.“

„Prvních několik let byly týdny, kdy si ode mě půjčoval peníze, aby měl na benzín,“ začala vyprávět Adella. „Nevadilo mně to, protože se nejednalo o žádné velké částky, a věděla jsem, že mu to dělá radost. Postupem doby začal přivážet tolik psů, že si na benzín vydělal sám. Vždy spal ve vozidle, protože na hotelové pokoje na cestách neměl. Když jezdil s dodávkami, tak jsem ho litovala. Když teď má přívěs s lůžkem, tak mám mnohem lepší pocit. Občas si ale postěžuje, že je mu v noci zima, protože když nemá v přívěsu psy, nezapíná topení, aby ušetřil.“

Pak Adella dodává, „Vycházíme s penězi jen tak tak, ale modlíme se k Bohu a on nám pomáhá.“ Adella až do roku 2014 pracovala v agentuře Head Start, která pomáhala domácnostem s účty, a skoncovala se studiem na univerzitě. „Dosud si беру příležitostné práce, učím v tanečním kurzu a dělám trochu poradenství v Head Start, takže se nějak uživíme. Každý měsíc se ale modlím, abychom v příštím měsíci zase vyšli s penězi.“

Grega jsem poprvé potkal v září 2013, asi osm měsíců před mojí návštěvou Zanesville, když jsem psal článek o Gregovi a jeho práci pro *Parade Magazine*. Věděl jsem, že chci vyslechnout jeho příběh, a choval jsem naději, že inspiruji lidi, kteří si chtějí pořídit psa, aby si vzali nějakého z útulku. Sepsání článku mně časopis přidělil a tak jsem odjel do Allentownu v Pennsylvánii, kde jsem se s Gregem dohodl, že s ním pojedu následujícího dne do Putnamu v Connecticutu, cíli každého transportu psů.

Jeden báječný muž jménem Keith Remaly na mě čekal v hostinci u silnice Comfort těsně před Allentownem. Keith vede Allentownské anděly, jednu ze tří skupin odhodlaných dobrovolníků a dobrovolnic, kteří čekají na Gregově trase, aby psy vyvenčili dlouhou procházkou a poskytl jim jídlo, vodu a spoustu lásky. Pomáhají mu s úklidem návěsu a klecí a dlouhou cestou unavenému Gregovi a řidiči Tommymu, s kterým se střídá v řízení, zlepšují náladu. Tommy je impozantní muž, který měří téměř dva metry a váží 160 kilo.⁴

Greg a Tommy, veterán válečného letectva, který se vždy obrací na Grega jako na „Sira“ nebo „šéfa,“ jedou celou noc ze čtvrtka na pátek, občas zastaví, aby zkontrolovali psy, vyvenčili je, dali jim vodu a něco k jídlu, a uklidili jim klece. V jiných večerech, kdy na noc zastaví, Greg spí v maličkém patře v tahači na staré matraci a Tommy na lůžku v kabině.

Vyměňovali jsme si s Gregem týdny emaily o tom, jak zorganizujeme společnou cestu, takže jsem byl trochu překvapený, když mně při našem prvním setkání jen podal ruku a okamžitě mně předal štěně černého labradora jménem Genesis a vodítko. „Projděte se s ní támhle po trávě,“ řekl a ukázal na nedalekou louku. Nebyla to žádost, ale rozkaz.

Jak jsem brzy zjistil, Greg není odměřený či nepřátelský. Je tomu právě naopak. Ale první věcí, kterou o Gregovi zjistíte, je fakt, že psi jsou na prvním místě. *Vždy*. Navíc na seznámení bude spousta času později, protože spolu následující den ujedeme téměř pět set kilometrů.

Onoho večera po odjezdu Andělů, když už byli všichni psi ve svých klecích v návěsu, jsem se začal sbližovat s černým štěňátkem labradora jménem Audi. Rozhodl jsem se sledovat jeho cestu pro můj článek v *Parade*, protože jeho krátký život byl cosi jako zázrak. Byla z jedenácti štěňat (včetně Genesis), které porodila Blakely, jenž byla nalezena v pokročilé březosti u jednoho kontejneru v New Iberia v Los Angeles, a odvezena do útulku, v němž se provádějí eutanazie. Stejně jako Albie měla i Blakely štěstí, že byla zatoulaným psem a nikoliv psem, kterého by odevzdal útulku jeho majitel. Mnozí psi, které tam odevzdají majitelé, jsou v přeplněných útulcích téměř hned utraceni, přestože jsou zdraví, protože personál útulku ví, že je nebude nikdo hledat. Zatoulaní psi mohou získat několik dní života díky předpokladu, že by si pro ně mohl někdo přijít.

Jestliže ztracený nebo opuštěný pes nakonec získá trvalý náhradní domov, je to velká šťastná náhoda. Z povrchního pohledu to vypadá jednoduše: někdo najde psa, naloží ho do nákladního auta a poté se z auta dostane do rukou nové rodiny. Ve skutečnosti je to ale vždy mnohem složitější. Jen velmi málo lidí, a to dokonce i těch, kteří se ujmou zachráněných psů, ví, nebo si vůbec umí představit, kolik úsilí a námahy nesčetných lidí si vyžádá bezpečné předání zdravého psa.

V případě Blakely spatřila jedna dobrovolná pracovnice z Labs4rescue v Connecticutu na internetu zprávu o březí labradorce v New Iberia. Zatelefonovala dvěma místním dobrovolníkům, aby Blakely vyzvedly z útulku a naložily do jejich auta Ford Explorer. Cestou do ordinace veterináře začala rodit. Protože štěňata přišla na svět v autě, pojmenovaly dobrovolné pracovnice Labs4rescue každé štěně po modelu nějakého automobilu: byli zde Chevy a Genesis a devět dalších, včetně Audi, jejíž nová rodina, Dooleyovi z Hamdenu v Connecticutu ji přejmenovala na Brooke.

Tuto cestu absolvovala Audi a tři její sourozenci. Později Greg rozvezl do nových domovů i Blakely a zbytek jejích štěňat. Protože ústředním bodem mého článku v *Parade* byla Audi a Dooleyovi, chtěl jsem ji trochu poznat, protože jsem Dooleyovým sibil, že na

ni budu dávat pozor a věnuji jí pozornost, po které toužila. Jakmile jsem strčil prst do jejího kotce, začala ho olizovat a nadšeně žužlat. Vytáhl jsem ji z kotce. Byl to balíček energie, svíjela se mně v náručí, olizovala mně obličej a ožužlávala uši. Nechtěla už beze mě být, takže spala s Gregovým svolením v nákladáku se mnou.

Týden před setkáním s Gregem v Allentownu jsem mu nabídl, že z ohledu na jeho soukromí budu přespávat v motelech. Věděl jsem, že spí v kamionu a nakonec to dopadlo tak, že jsem v něm spal s ním. Jakmile nastal čas jít spát, Greg mně přenechal své malinké patro v zadní části tahače. Je dlouhé něco málo přes dva metry, necelý metr široké a necelé metr vysoké. Vzal jsem tam sebou Audi s její klecí, chvíli jsem si s ní hrál a pak ji zavřel na noc v kleci, kterou jsem měl u hlavy. Greg už spal na podlaze návěsu, a statnou postavu měl zabalenou ve staré přikrývce.

V přívěsu bylo překvapivé ticho. Psům trvalo asi dvacet minut, než se uvelebili na noc, ale jakmile tak učinili, zavládlo ticho až na hučení klimatizace a občasných projevů snové honby za veverkou některého z nich. Světla byla celou noc zapnutá. Audi se chtěla tak zoufale dostat z klece, že kňučela a fňukala dobrou hodinu, než jsme se oba pohroužili do krátkého nočního spánku.

Greg vstával před rozedněním, aby se připravil na další den. Já se naopak vypotácel ven a vešel do motelu, jehož parkoviště Greg používá, jako kdybych byl platící host a šel se umýt na toalety v hale.⁵

Když cestujete s Gregem, žádné pohodlí neočekávejte. Je zaměřen výhradně na to, aby dodal psy do jejich nových domovů tak rychle a bezpečně, jak je to jen možné. Jestliže potřebujete denně sprchu, pak to není práce pro vás.

Vyměnili jsme papíry v klecích, spláchli několik hovínek a všem psům dali vodu a něco k snědku. Psi na cestě moc nejedí, a to ze dvou důvodů. Zaprvé jsou ve stresu a pohyb nákladáku jim nedělá dobře od žaludku. A za druhé, cokoliv snědí, vyjde druhým koncem ven, a jistě si umíte představit, jak to vypadá, když máte v omezeném prostoru osmdesát psů.

Jakmile slunce vyjde nad obzor, jsme připraveni vyrazit. Pro desítky rodin to byl den, na který čekaly: den předání psa. A je to